

ბატონიშვილის ბიბლიოთეკა

ციტირებისთვის:

კარიჭაშვილი ი., დრედ სკოტის საქმე, ჟურნ. „სამართლის მეთოდები“, N2, 2018

ელექტრონული იურიდიული ბიბლიოთეკა www.princelibrary.ge

შექმნილია USAID/PROLoG-ის ფინანსური ხელშეწყობით

სულხან-საბა ორბელიანის
ფონდისთვის

USAID
ამერიკელი ხალხისგან

EAST • WEST
MANAGEMENT
INSTITUTE

კანონის უზენაესობის მხარდაჭერა
საქართველოში (PROLoG)

დრედ სკოტის საქმე

ირაკლი კარიჭაშვილი*

I. შესავალი

„დრედ სკოტი სენფორდის წინააღმდეგ“ ერთ-ერთი ყველაზე სადავო და რეზონანსული საქმეა ამერიკის შეერთებული შტატების ისტორიაში, რომელმაც გარდამტეხი როლი ითამაშა ქვეყნის სამართლებრივი განვითარების პროცესში. ხსენებული დავა ერთგვარი ათვლის წერტილია, ერთ-ერთი პირველი და უმთავრესი ნაბიჯი აშშ-ის მიერ მონათმფლობელობის გაუქმების გზაზე.¹

გადაწყვეტილებამ მთლიანად შეცვალა ამერიკელი ხალხის ფაქტობრივი და იდეური დამოკიდებულება მონათმფლობელობის სისტემის მიმართ. უმაღლესმა სასამართლომ ამ გადაწყვეტილების გამოტანით კიდევ უფრო გაამწვავა ისედაც მტკივნეული მენტალური და ფიზიკური დაპირისპირება ჩრდილოეთისა და სამხრეთის შტატებს შორის, რომელიც საბოლოოდ სამოქალაქო ომად იქცა.² აღნიშნულიდან გამომდინარე, შეიძლება ითქვას, რომ ამ დისკრიმინაციული და დაუსაბუთებელი გადაწყვეტილების მიღებამ საგრძნობლად დააჩქარა ისედაც გარდაუვალი სამოქალაქო ომი, რასაც შედეგად სახელმწიფოს მთელ ტერიტორიაზე მონათმფლობელობის სრული აღმოფხვრა მოჰყვა.

1857 წლის მარტში აშშ-ის უმაღლესმა სასამართლომ N7-2 გადაწყვეტილებით დაადგინა, რომ აფრიკული წარმოშობის შავკანიანი ადამიანი, მიუხედავად იმისა, თავისუფალია ის თუ არა, არ შეიძლება იყოს აშშ-ის მოქალაქე და უფლება არა აქვს ფედერალურ სასამართლოში აწარმოოს დავა, ვინაიდან მისი, როგორც მონის,

* სამართლის მაგისტრი, სულხან-საბა ორბელიანის უნივერსიტეტის ამერიკული სამართლისა და სამართლის ფილოსოფიის ცენტრის მკვლევარი.

¹ Hagan H.H., Dred Scott Decision, Georgetown Law Journal, Vol.15, No.2, 1927, 95.

² იხ., Linderman G.E., Embattled Courage: The Experience of Combat in the American Civil War, New York, 1987.

სამართლებრივი უფლებები იგივედება ნებისმიერი უსულო საგნის უფლებებთან.³ უმაღლესმა სასამართლომ, ასევე, დაადგინა, რომ ამერიკის კონგრესს არ ჰქონდა უფლებამოსილება შტატების ტერიტორიაზე აეკრძალა მონობა. სასამართლოს განმარტებით, მონათმფლობელები კონსტიტუციის მე-5 შესწორებით იყვნენ დაცულნი, ვინაიდან მონები საკუთრებად მოისაზრებოდნენ და ვერ ისარგებლებდნენ იმ უფლებებითა და შესაძლებლობებით, რომლითაც აშშ-ის რიგითი თეთრკანიანი მოქალაქე სარგებლობდა. სასამართლომ არაკონსტიტუციურად ცნო მისურის შეთანხმება (1820)⁴, რომლის თანახმადაც, მონობა აიკრძალა ამერიკის შეერთებული შტატების ყველა შტატში მისურის დასავლეთით და 36°30 გრძედის ჩრდილოეთით. ხსენებულმა გადაწყვეტილებამ კიდევ უფრო გაამძაფრა ისედაც დაძაბული პოლიტიკური ვითარება და ქვეყანაში სამოქალაქო ომის წამოწყების ალბათობის შესაძლებლობა ერთი ათად გაზარდა.

II. ფაქტობრივი გარემოებები და საქმის საპროცესო ისტორია

1833 წელს აშშ-ის არმიის ქირურგმა, ექიმმა ჯონ ემერსონმა⁵, შეიძინა მონა – დრედ სკოტი. თავდაპირველად ემერსონი ცხოვრობდა მისურის შტატში, სადაც მონობა ლეგალური იყო. მოგვიანებით, სამსახურის გამო ემერსონი დრედ სკოტთან ერთად მისურიდან საცხოვრებლად გადავიდა ილინოისში, არმსტონგის პორტში (შტატში, სადაც მონობა იკრძალებოდა). დრედ სკოტი და ექიმი ემერსონი გარკვეული დროის შემდეგ ვისკონსინის შტატის ტერიტორიაზე დასახლდნენ, სადაც კანონმდებლობით მონათმფლობელობა, ასევე, აკრძალული იყო. დრედ სკოტმა ვისკონსინში 4 წელი დაჰყო (სადაც გაიცნო მომავალი მეუღლე, ასევე, მონა – ჰერიეტ რობინსონი), რის შემდეგაც 1840 წელს საცხოვრებლად

³ Janis M.W., Dred Scott and International Law, Columbia Journal of Transnational Law, Vol.43, 2005, 763.

⁴<[https://www.georgiastandards.org/Frameworks/GSO%20Frameworks/Missouri-Compromise-1820-\(Appendix-1\).pdf](https://www.georgiastandards.org/Frameworks/GSO%20Frameworks/Missouri-Compromise-1820-(Appendix-1).pdf)> [11.11.2018]

⁵<<https://ir.uiowa.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=6032&context=annals-of-iowa>> [10.11.2018]

გადავიდა ლუიზიანას შტატში, შემდგომ კი სენტ ლუისში. 1843 წელს ჯონ ემერსონი გარდაიცვალა და დრედ სკოტი თავისი ოჯახით დაუტოვა თავის მეუღლეს, ელაიზა ირენ სენფორდს. 1846 წელს სკოტმა გადაწყვიტა თავისი თავისა და საკუთარი ოჯახის თავისუფლების გამოსყიდვა სენფორდისგან და მას წლების განმავლობაში სიმწრით მოგროვებული ფული რამდენიმეჯერ შესთავაზა თავისუფლების სანაცვლოდ, რაზეც მუდმივად უარს იღებდა.⁶

1946 წელს დრედ სკოტმა სენფორდის წინააღმდეგ ადვოკატების დახმარებით შტატის სასამართლოში შეიტანა სარჩელი, სადაც ასაბუთებდა, რომ ის და მისი ოჯახი სამართლებრივად თავისუფლები იყვნენ, ვინაიდან ცხოვრობდნენ ტერიტორიაზე, სადაც მონათმფლობელობა სამართლებრივად გაუქმებული იყო. ხანგრძლივი განხილვისა და მძვინვარე ქოლერის ეპიდემიის გამო მრავალჯერ გადადებული მოსმენის შემდეგ, საბოლოო ფაშში, 1850 წელს, შტატის სასამართლომ დრედ სკოტი და მისი ოჯახი თავისუფალ ადამიანებად სცნო. სასამართლო პროცესის მიმდინარეობისას სენფორდი სკოტს ხელფასს არ უხდიდა. სკოტი თავისი ოჯახითურთ ელაიზამ საკუთარ ძმას, ჯონ სენფორდს დაუტოვა. ამ უკანასკნელს, რა თქმა უნდა, არ სურდა დრედ სკოტისა და მისი ოჯახისთვის დაკავებული ხელფასის ანაზღაურება, ამიტომ შტატის სასამართლოს გადაწყვეტილება აპელაციის წესით გაასაჩივრა მისურის უმაღლეს სასამართლოში, ვინაიდან, წინააღმდეგ შემთხვევაში, პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე თანხის ანაზღაურება სრულად მოუწევდა. გარდა ამისა, სენფორდი ერთდროულად კარგავდა 4 მონას, – თავად დრედ სკოტს, სკოტის ცოლსა და შვილებს, რაც სენფორდის ოჯახის ეკონომიკურ მდგომარეობაზე უარყოფითად აისახებოდა. სასამართლომ დააკმაყოფილა სენფორდის მოთხოვნა და გააუქმა პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება დრედ სკოტისა და მისი ოჯახის წევრების თავისუფალ მოქალაქეებად აღიარების შესახებ. სკოტი არ დანებდა და 1853 წლის 2 ნოემბერს

⁶ Grier D., *Dred Scott v. John F.A. Sandford*, 26 *Dickinson Law Review*, 1921, 2-3.

კვლავ გაასაჩივრა გადაწყვეტილება უკვე ფედერალურ სასამართლოში და მასზე ფიზიკური ძალადობის ფაქტზეც მიუთითა. ამჯერად დრედ სკოტისა და მისი ოჯახის კანონიერი ინტერესების დაცვას უფასოდ უზრუნველყოფდა იმ დროისათვის ცნობილი ადვოკატი როზველ მარტინ ფილდი (1807-1969). სასამართლომ დაადგინა, რომ სკოტს არ ჰქონდა ფედერალური სასამართლოსადმი მიმართვის უფლება, რადგან ის უკვე მიჩნეული იყო მონად მისურის კანონმდებლობის მიხედვით. ფედერალურმა სასამართლომ ძალაში დატოვა წინა სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომელთა მიხედვითაც, დრედ სკოტი და მისი ოჯახი კვლავ მონებად რჩებოდნენ. საბოლოოდ დრედ სკოტმა სამართლის ძიებაში აშშ-ის უმაღლეს სასამართლოს მიმართა, რა დროსაც მას კვლავ როზველ ფილდი უწევდა იურიდიულ დახმარებას. უმაღლესმა სასამართლომ საქმის წარმოებაში მიღებაზე თანხმობა განაცხადა, თუმცა მხოლოდ 1956 წლის თებერვალში. ამ დროისათვის უკვე 10 წელი იყო გასული მას შემდეგ, რაც დრედ სკოტმა პირველად შეიტანა სარჩელი სასამართლოში. სწორედ აღნიშნული საქმე გახდა ცნობილი სახელწოდებით, – „დრედ სკოტი სენდფორდის წინააღმდეგ“ (*Dred Scott v. Sandford*). სასამართლოს კლერკს შეეშალა ჯონ სენფორდის გვარი და იგი საქმეში დაარეგისტრირა, როგორც „სენდფორდი“, რაც საქმის წარმოების მიმდინარეობისას უცვლელი დარჩა და მისი გვარი დღესაც ფაქტობრივად ყველა არსებულ სამართლებრივ ჩანაწერში შეცდომითაა ასახული.

უმაღლესი სასამართლოს მოსამართლეები დიდი ხნის განმავლობაში განიხილავდნენ საქმეს და საბოლოოდ გადაწყვეტილება მხოლოდ 1857 წლის 6 მარტს მიიღეს. საქმის განხილვაში მონაწილე 9 მოსამართლიდან შვიდმა ჯონ სენფორდს დაუჭირა მხარი, ხოლო ორმა კი დრედ სკოტის პოზიცია დაიკავა. ამ უკანასკნელთაგან ერთ-ერთი იყო ბენჯამინ რობინს კერთისი,⁷ რომელმაც სწორედ აღნიშნული გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ დატოვა სასამართლო და 1857 წლის 30 სექტემბერს გადადგა, ვინაიდან

⁷<https://www.thirteen.org/wnet/supremecourt/antebellum/robes_curtis.html> [10.11.2018]

მონობის აქტიური მოწინააღმდეგე იყო.⁸ არსებობს აგრეთვე ვერსია, რომ ბენჯამინ კურტისის გადადგომა განპირობებული იყო საქმეზე გადაწყვეტილების მიმღები მოსამართლის, როჯერ თეინის, მხრიდან მისი შევიწროებით.⁹

უმაღლესი სასამართლოს გადაწყვეტილება დიდი საპროტესტო ტალღის აგორების საფუძველი გახდა და საბოლოო ჯამში, მდგომარეობა იმდენად გამწვავდა, რომ საქმე სამოქალაქო ომამდეც კი მივიდა 1861-1965 წლებში ჩრდილოეთისა და სამხრეთის შტატებს შორის. რაც შეეხება დრედ სკოტს, 1857 წელს მან სამუშაო იშოვა სენტ ლუისის ერთ-ერთ სასტუმროში, როგორც თავისუფალმა მოქალაქემ,¹⁰ თუმცა მისი ბედნიერება დიდხანს არ გაგრძელებულა, იგი 1858 წლის 17 სექტემბერს გარდაიცვალა¹¹.

საბოლოოდ, აშშ-ის კონსტიტუციის მე-13, მე-14 და მე-15 შესწორებებით,¹² ასევე, 1866 წლის ადამიანის უფლებათა აქტის¹³ მიღებით უმაღლესი სასამართლოს ხსენებულმა გადაწყვეტილებამ ძალა დაკარგა, შედეგად, მონობა შეერთებული შტატების ფაქტობრივად მთელ ტერიტორიაზე გაუქმდა, რასაც დრედ სკოტი, სამწუხაროდ, ვერ მოესწრო.

III. გადაწყვეტილების მოტივაცია და სამართლებრივი მტკიცება

უმაღლესი სასამართლოს უმრავლესობის პოზიცია სასამართლოს თავმჯდომარემ, როჯერ ბ. თეინმა ჩამოაყალიბა.¹⁴ გადაწყვეტილების მიხედვით, სასამართლომ არ გაითვალისწინა დრედ სკოტის მიერ წარდგენილი დასაბუთება იმ მიზეზით, რომ სკოტი საქმის განხილვისას არის ან წარსულში იყო მონა.¹⁵ გადაწყვე-

⁸ Maltz E.M., *The Last Angry Man: Benjamin Robbins Curtis and the Dred Scott Case*, *Chicago-Kent Law Review*, Vol.82, No.1, 2007, 267.

⁹ <<https://www.britannica.com/biography/Benjamin-R-Curtis>> [08.09.2018]

¹⁰ <<https://www.britannica.com/biography/Dred-Scott>> [12.11.2018]

¹¹ იქვე.

¹² *The Constitution of the United States of America, Amendments 13, 14, 15.*

¹³ <<https://loveman.sdsu.edu/docs/1866FirstCivilRightsAct.pdf>> [14.11.2018]

¹⁴ *Dred Scott v. Sandford*, 60 U.S. 393 (1856).

¹⁵ იხ., იქვე.

ტილებით, სკოტის საქმე სასამართლოს წარმოებაში არც კი უნდა მიეღო, რადგან ფედერალური სასამართლოები, მათ შორის, უმაღლესი სასამართლოც, იყვნენ თავისებურად შეზღუდული იურისდიქციის მქონე სასამართლოები და აშშ-ის კონსტიტუციის მე-3 მუხლის თანახმად, მათ ჰქონდათ მხოლოდ ქვეყნის მოქალაქის მიერ შეტანილი სარჩელის განხილვის უფლება. გამომდინარე იქიდან, რომ დრედ სკოტი აფრიკული წარმოშობის იყო, ვისი წინაპრებიც „იმპორტირებულნი“ იყვნენ ქვეყანაში და მონებად გაყიდეს, მოქმედი კონსტიტუციის მიხედვით, ის არ იყო ამერიკის შეერთებული შტატების საზოგადოების წევრი და შესაბამისად, – მოქალაქე.¹⁶ ამ გარემოების გამო კი მას სასამართლოსადმი მიმართვის უფლება არ გააჩნდა.¹⁷

სასამართლოს გადაწყვეტილების დასკვნითი ნაწილის მეორე დებულებაში განმარტებული იყო, რომ თავისუფალი შტატის მაცხოვრებლის სტატუსი სკოტს ამერიკის მოქალაქეობას ავტომატურად არ ანიჭებდა. შტატები თავისუფალნი იყვნენ, თავადვე განესაზღვრათ მოქალაქეობის კრიტერიუმები, კონსტიტუცია კი ამერიკის კონგრესს აძლევდა ექსკლუზიურ უფლებამოსილებას, დაედგინა მოქალაქეობის სტატუსი.¹⁸ სასამართლოს შეფასებით, თავისუფალი სტატუსის მიუხედავად, დრედ სკოტი ამერიკის შეერთებული შტატების მოქალაქედ ვერ ჩაითვლებოდა,¹⁹ რადგან ის იყო შავკანიანი. მოსამართლის განმარტებით, მოქალაქეებად მიიჩნეოდნენ მხოლოდ ის პირები, რომლებიც ამ სტატუსით სარგებლობდნენ შეერთებული შტატების კონსტიტუციის მიღების დროისათვის, მაშინ კი მონები საზოგადოების ნაწილი არ იყვნენ.²⁰ სასამართლო მონებს განიხილავდა როგორც საკუთრებას, კონსტიტუციის თანახმად კი, კონგრესს არ გააჩნდა უფლება, ამერიკის

¹⁶ Barker H.S., *The Dred Scott Case*, 3 Ky. L.J. 1 (1914) გვ. 5

¹⁷ Downs H., *Dred Scott: Citizen or Slave, Experience*, No.4, 2004, 20.

¹⁸ *Dred Scott v. Sandford*, 60 U.S. 393 (1856).

¹⁹ Hagan H.H., *Dred Scott Decision*, *Georgetown Law Journal*, Vol.15, No.2, 1927, 108-109.

²⁰ *Dred Scott v. Sandford*, 60 U.S. 393 (1856).

შეერთებული შტატების მოქალაქისთვის ქონება ჩამორთმია შესაბამისი ანაზღაურების გარეშე²¹.

უმაღლესი სასამართლოს გადაწყვეტილებით არაკონსტიტუციურად იქნა ცნობილი 1820 წლის მისურის კომპრომისი, რაც საბუთდებოდა იმით, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების კონგრესი არ იყო უფლებამოსილი ამერიკის ტერიტორიაზე აეკრძალა მონობა.²² ამ მხრივ, დრედ სკოტის საქმე იმითაცაა აქტუალური და გამორჩეული, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების ისტორიაში მეორედ („მერბერი მედისონის წინააღმდეგ“²³ საქმის შემდეგ პირველად) უმაღლესმა სასამართლომ საკონსტიტუციო კონტროლის უფლებამოსილება გამოიყენა და სამართლებრივი აქტი გააუქმა, რითაც სამომავლოდ მნიშვნელოვანი პლატფორმა შექმნა საკუთარი ინსტიტუციური მდგრადობისა და განვითარებისთვის.

IV. გადაწყვეტილების შედეგები, მონობა და სამოქალაქო ომი

1857 წლის უმაღლესი სასამართლოს გადაწყვეტილებამ ფაქტობრივად საფუძველი დაუდო და გარკვეულწილად სტიმიული მისცა მონობის საწინააღმდეგო დიდი მოძრაობასა და მოგვიანებით, ჩრდილოეთისა და სამხრეთის შტატებს შორის დაწყებული სამოქალაქო ომსაც კი. სწორედ მონათმფლობელობა იყო ჩრდილოეთისა და სამხრეთის განხეთქილების უმთავრესი მიზეზი.²⁴ სამხრეთის შტატები იბრძოდნენ იმ იდეით შეპყრობილნი, რომ მონათმფლობელობა მათი ცხოვრების განუყოფელი ნაწილი იყო, რის გარეშეც ყველა სამხრეთის შტატის ეკონომიკა მძიმე კრიზისულ მდგომარეობაში ჩავარდებოდა.²⁵ მონობის გაუქმების იდეას სამხრეთი თავისი კონსტიტუციური უფლების დარღვევად მიიჩნევდა და შიშობდა, რომ შავკანიანი მოსახლეობა, ყოფილი მონები, დროთა განმავლობაში მოსახლეობის თეთრკანიან ნაწილში ინტეგრაციას

²¹ იხ., The Constitution of the United States, 5th Amendment.

²² Dred Scott v. Sandford, 60 U.S. 393 (1856).

²³ <<https://www.britannica.com/event/Marbury-v-Madison>> [12.10.2018]

²⁴ <<http://www.historynet.com/causes-of-the-civil-war>> [12.10.2018]

²⁵ იქვე.

შეძლებდნენ, რაც მონათმფლობელებს თავისთავად არ სურდათ. სამხრეთის შტატებს მაგალითად მოჰყავდათ ე.წ „სანტა დომინგოს სამინელება“, როცა ჰაიტიზე შავკანიან მონათა აჯანყებისას თეთრკანიან მოსახლეობას ფიზიკურად გაუსწორდნენ, მათ შორის, იმათაც კი, ვინც მონათმფლობელობის წინააღმდეგი იყო.²⁶ ხსენებულ აზრს ამყარებდა ის გარემოებაც, რომ აბოლიციონისტების ლიდერი, მონათმფლობელობის სისტემის რადიკალური მოწინააღმდეგე, ამერიკელი თეთრკანიანი ჯონ ბრაუნი²⁷ აქტიურად ცდილობდა სამხრეთში შავკანიანთა შეიარაღებული აჯანყების მოწყობას.

მონათმფლობელობა უკანონო იყო ამერიკის შეერთებული შტატების ჩრდილოეთის ტერიტორიების დიდ ნაწილში, ასევე, სასაზღვრო ქალაქებსა და სამხრეთის გარკვეულ ქალაქებშიც, თუმცა ეს ტენდენცია მიდიოდა ისეთ შტატებში, სადაც ბამბის წარმოება შემოსავლის მნიშვნელოვანი ნაწილი იყო. თავდაპირველად ჩრდილოეთის კავშირსა და სამხრეთის კონფედერაციას გამარჯვების თითქმის თანაბარ შესაძლებლობას უწინასწარმეტყველებდნენ, თუმცა, მას შემდეგ, რაც აბრაამ ლინკოლნმა 1864 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებში ჯორჯ მაკლელანზე გაიმარჯვა,²⁸ სამხრეთის შტატებმა პრაქტიკულად დაკარგეს შანსი პოლიტიკურ დომინანტობაზე. მონობის გაუქმების შედეგად, ქვეყნის ჩრდილოეთი და დასავლეთი შტატები გამდიდრდნენ, ხოლო ოდესღაც ძალიან მდიდარი სამხრეთის შტატები ძალიან გაღარიბდნენ და ახლოებით ერთი საუკუნის განმავლობაში. ამერიკის შეერთებულ შტატებში დასრულდა ჩაგრული მონებისა და მდიდარი მონათმფლობელების ერა. ამერიკის შეერთებულ შტატებს ძალიან დიდი ძალისხმევა და დროის ხანგრძლივი პერიოდი დასჭირდა იმისათვის, რათა შტატების სოციალური ყოფა გათანაბრებულიყო და მომხდა-

²⁶ იხ., იქვე.

²⁷ <<https://www.battlefields.org/learn/articles/abolitionists-john-brown>> [11.11.2018]

²⁸ <<https://www.britannica.com/event/United-States-presidential-election-of-1864>>

რიყო ქვეყნის შავკანიანი მოსახლეობის ინტეგრაცია და ასიმილაცია.

როგორც ყველა სამოქალაქო ომს ახასიათებს, ჩრდილოეთსა და სამხრეთს შორის დაპირისპირებამ, ამერიკის შეერთებული შტატების ისტორიაში მძიმე სოციალური და ეკონომიკური კრიზისი გამოიწვია. ოფიციალური მონაცემებით, ჩრდილოეთის კავშირმა საბრძოლო მოქმედებებში დაკარგა 360000-ზე მეტი, ხოლო კონფედერაციამ დაახლოებით 260000 ჯარისკაცი, თუმცა არაოფიციალური მონაცემებით (ჩანაწერების არარსებობის გამო), ჩრდილოეთის კავშირის 500 000 ჯარისკაცი დაიღუპა, ხოლო სამხრეთის კონფედერაციის მხრიდან – 350 000.²⁹ 850 000 ადამიანის სიკვდილი საშინლად აისახა ამერიკის შეერთებული შტატების ისტორიაზე ყველა ასპექტში, თუმცა, ალბათ, ეს იყო ქვეყნის საზღაური მონათმფლობელობის სისტემის ისედაც გარდაუვალი გაუქმების სანაცვლოდ, რაშიც დიდი როლი, დრედ სკოტის საქმემ ითამაშა, როგორც კონფლიქტის ესკალაციის ერთ-ერთმა უმნიშვნელოვანესმა მიზეზმა.

V. დასკვნა

„დრედ სკოტი სენფორდის წინააღმდეგ“ ცნობილია, როგორც ერთ-ერთი ყველაზე სამართლებრივად არაკორექტული და დისკრიმინაციული გადაწყვეტილება, რაც უმადლეს სასამართლოს ამერიკის შეერთებული შტატების ისტორიაში ოდესმე მიუღია. გადაწყვეტილება, რომელიც ფაქტობრივად არ ეყრდნობოდა რაიმე სამართლებრივ საფუძველს და ეფუძნებოდა მხოლოდ XIX საუკუნის პირველი ნახევრის ამერიკელი ხალხის უმრავლესობის ზოგად შეხედულებებზე მონათმფლობელური ნყობის შესახებ. მართალია, გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ 150 წელზე მეტი გავიდა, მაგრამ ხსენებული საქმე ყოველთვის იქნება ნათელი მაგალითი იმისა, თუ როგორი არ უნდა იყოს მოსამართლის მსჯელობა და არგუმენტაცია საქმეზე გადაწყვეტილების მიღებისას.

²⁹ <<https://www.bbc.com/news/magazine-17604991>> [14.11.2018]

სასამართლოს მსჯელობა წარიმართა იმ გაბატონებულ მოსაზრებაზე დაყრდნობით, რომ აფრიკული წარმოშობის ადამიანები – შავკანიანი მონები, თეთრკანიანთა საკუთრებად მოაიზრებოდნენ, ხოლო საკუთრების უფლება, თავის მხრივ, ამერიკის შეერთებული შტატების კონსტიტუციით დაცულ გარანტირებულ უფლებათა კატეგორიას განეკუთვნება. მოსამართლემ მონათმფლობელი მესაკუთრესთან გააიგივა და კონსტიტუციით გარანტირებული საკუთრების უფლების დაცვა მოიტანა მსჯელობის მთავარ არგუმენტად, რამაც, საბოლოოდ, ადამიანის ნივთად აღიარებისა და კონსტიტუციური უფლებების მიძიმე დარღვევის მიძიმე პრეცედენტი შექმნა, რომლის გაუქმებაც სასამართლოს შემდგომი თაობების აქტიური მუშაობა დასჭირდა. დრედ სკოტის საქმე ის გადაწყვეტილებაა, რომელიც ადამიანურ და სამართლებრივ ღირებულებებს, პრინციპებს ემიჯნება და რომელიც მუდმივად ახსენებს ყველა ადამიანს, განსაკუთრებით იურისტებს, რომ სამართალი გაცილებით მეტია, ვიდრე გაბატონებული აზრი, თუნდაც უმრავლესობის შეხედულებები და ის ყოველთვის სამართლიანობას, ჰუმანურობას უნდა ემსახურებოდეს.